

ועד ארגיעה, ועד רגע היה צריך לחיות! מה זה ארגיעה? אלא עד בעה יהיה קיומם בועלם? עד לעתיד לבא, ותיהה לי מנוחה מה العبودיה הקשה שעלי. ובזמן שארגיעה, פרחלה לשון שקר, אותו שקוראים אלה למי שאינו אלה. אבל ישראל שהם שפט אלה, כתוב בהם (ישעה מ) עם זו

יצרת לי תהלתי יספרו.

נברתי פעם אחת שהייתי חולך עם רבי אלעזר, פגש בו הגמון. אמר לרבי אלעזר, אתה מכיר את תורת היהודים? אמר לו, מפיר. אמר לו, האינכם אומרים שאומנותכם אמת ותורתכם אמת, ואני שאומנתנו שקר ותורתנו שקר?! והרי כתוב, שפת אמת תפון לעד ועד ארגיעה לשון שקר? אנו מימות העולם עומדים במלכות ולא סרה ממנה לעזולים דור אחר דור, תפונן לעד ודאי. ואתם מעת היה לכם במלכות, ומיד סרה מכם, והפסוק התקיים בכם שפטותם ועד ארגעה לשון שקר.

אמר לו, אני רואה לך שאטה חכם בתורה. תפח רוחו של אותו איש. אלו אמר הכתוב שפת האמת כוננת לעד - היה כמו שאמרנו. אבל לא כתוב אלא תפונן, עתירה שפת אמת שתפונן מה שאין לך עכלשו, שעלו שפה שקר עומדת, ושפת אמת שוכבת לעפר, ובאותו זמן של אמת מעמד על קיומה ומתווך ארץ תצמיח, אז שפת אמת תפונן לעד וגוי.

אמר לו אותו הגמון, אשריך, ואשריך העם שיוורשים תורה אמת! אחר ימים שמעתי שהתגир. הילכו, הגיעו לשדה אמת והתפללו תפלהם. כיון שהתחפללי תפלהם, אמרו, מכאן

עד רגע מיבעיליה, מאי דלהון בעלמא, עד כמה יהא קיומה נייחא מפולחנא קשייא דעלו. ובזמן נייחא דארגייה, ישתיyi לשון שקר, איינו דקראן אלה, למן דלאו הוא אלה. אבל ישראל דאיןון שפט אמרת, כתיב בהו, (ישעה מ) עם זו יצרתי לי תהלתי יספרו.

ארכנא חדא זמנא דהוינא איזיל בחדרי רבנן אלעזר, פגע ביה הגמוני, אמר ליה לרבי אלעזר, אתה יודעת מאוריתה דיהודי. אמר ליה ידענא. אמר ליה, לית אתון אמרין דמהימנותא דלכון קשות, ואורייתכון קשות, ובנון דהימנותא דילן שקר, ואורייתא דילן שקר. וזה כתיב שפת אמת תפון לעד ועד ארגעה לשון שקר. אין מיוםין דעלמא, קיימים במלכותא, ולא אעדי מינן לעלמיין, דרא במר דרא, תפון לעד ודאי. ואתון, זעיר הוה לכוי מלכותא, ומיד אעדי מנכון, וקרוא אתקאים בכוי דכתיב ועד ארגעה לשון שקר. אמר ליה, חמינה בה האנט חבים באורייתא. **תפח רוחיה** (דף קפ"ח ע"ב) דההוא גברא. אלו אמר קרא, שפת אמת כוננת לעד, הוה כדק אמרין, אבל לא כתיב אלא תפון, זמינה שפת אמת דתפונן, מה דלאו הכי השפה, דהשתא שפת שקר קיימת, ושפת אמת שכיבא לעפרא, ובההוא זמנא דאמת יקום על קיומה, ומגנו ארץ הארץ, בדין שפת אמת תפון לעד וגוי.

אמר ליה ההוא הגמון, זבאה אנפה. וזבאה עמא דאוריתא דקשות ירתין. בתר יומין שמענא דאתגייר. איזלו, מטו חד בי חוקל, וצלו צלottaהון. כיון דצלו צלottaהון,